

Svenska kyrkans ansvarsnämnd för biskopar

Meddelat 2015-11-11

Obehörighet att utöva kyrkans vigningstjänst

10 kap. 8 § första stycket och 30 kap. 7 § kyrkoordningen.

ANMÄLAN M.M.

A har, som han får uppfattas, yrkat att Svenska kyrkans ansvarsnämnd för biskopar ska pröva om B i avsevärd mån har skadat det anseende en biskop bör ha.

UTREDNINGEN I ANSVARSNÄMNDEN

A har till stöd för sin anmälan anfört följande.

"Jag har, i går, skickat nedanstående brev till biskop B. - - -

Bästa B!

Det är med största förvåning och chock jag läser att Du vill byta ut krucifixet i X mot en pil riktad mot Mecka. Jag förstår att detta bara måste vara en s.k. 'tidningsanka', men jag vill ändå be Dig att Du klart och tydligt offentligt tager avstånd från detta påstående.

Att Du, som biskop, skulle kunna förändra mitt gudstjänstrum, samt uttala Dig helt stick-i-stäv mot vår gemensamma tro – och som representant för andra kristna väljare – är naturligtvis fullständigt befängt. Du har inget mandat att blanda upp vår tro med andra religioners, lika litet att kränka våra symboler. Jag växte upp med en djupt troende mormor, som aldrig vände ryggen till någon behövande, men dock alltid helt och hållet respekterade den kristna tron och dess uttryck. När jag läser om Ditt påstådda förslag så skäms jag – å hennes och andras vägnar – i djupet av min själ.

Via mitt arbete så har jag haft förmånen att besöka många delar av världen, och jag har aldrig haft något problem med att besöka andra religioners helgedomar, kyrkor och samfund. Men hur konstigt hade det inte varit och känts om buddhisterna hade hängt ett skynke över Buddha (för min skull), eller att Peterskyrkan i Rom byggts om (för min skull), eller att muslimernas helgedomar i Egypten ändrats (för min skull). Ett sådant beteende hade inte väckt min beundran utan istället fyllt mig med osäkerhet, avsmak och avståndstagande. En kyrka och en tro som inte tror på sig själv pekar på ett samhälle utan framtid. Ett sådant Sverige vill inte jag se framför mig.

Om (!?) Du har sagt ovanstående måste Du avgå. Vi måste då få lov att välja en annan biskop för Ys Stift. (Det har stormat kring Dig tidigare, men jag har då valt att ignorera de infama påståenden som förts fram. Men nu måste jag få svart på vitt. Har Du verkligen föreslagit detta?)"

B har i yttrande anfört i huvudsak följande.

"A och - - - har i stort sett samstämmiga synpunkter kring det jag yttrade i ett samtal med styrelsen för X i Y den 6 februari. Saken har fått medial uppmärksamhet genom att prästen C skrivit om detta i sin blogg - - - mer än åtta månader senare.

Ett antal mail och brev kring saken har jag besvarat på följande sätt:

'Jag vill ge bakgrunden till det som florerar i media. Jag var i februari på ett besök i X i Y och fick del av deras viktiga arbete. Jag mötte styrelsen och hade goda samtal om nu och framtid. En fråga som väcktes var att det då och då kommer fartyg som har besättningsmedlemmar av annan tro än den kristna. Under ett kort uppehåll i hamnen har de inte möjlighet att ta reda på var deras tempel, synagoga eller moské är belägen. Jag berättade då vad jag sett i några sjukhuskapell. Inneliggande patienter inte har möjlighet att söka sig ut i staden för att komma till sitt bönerum. Man möjliggör tillfälligt, och ibland permanent, för människor av

annan tro att känna sig hemma i ett bönerum och kunna be. Vi tänkte tillsammans i ett kort samtal innan vi gick vidare i samtal om annat. Att detta samtal givits offentlighet beror på att en av de närvarande åtta månader senare skrev om samtalet i sin blogg. Ingenting har skett, mer än en idé som talades om. Jag råder inte över hur media sedan tar upp detta, men jag försöker att i efterhand förklara vad som skedde och framförallt vad som inte skedde. Det handlar på intet sätt om att lämna över kyrkor, men att gästfritt upplåta rum för bedjande systrar och bröder. Jag stödjer på intet sätt islamism och det är dessutom något helt annat än islam och de muslimer som jag möter. Som kristna och som majoritetssamfund måste vi kunna vara generösa. Det innebär inte att vi prutar på vårt eget. Varje dag förkunnar jag Kristus utifrån Bibelns ord och det tänker jag fortsätta med så länge jag lever. Jag är oerhört tacksam över att leva i ett land och i en kyrka där Kristus står i centrum och där barmhärtighet, människovärde och värdighet är ledord. I denna kyrka vittnar vi som kristna om att den väg som Jesus visar går till Fadern, men det är inte vår uppgift att sätta gränser för Guds barmhärtighet. Av en av mina företrädare, D, lärde jag mig att 'inte jämföra det bästa hos mig själv med det sämsta hos den andre.'

Såväl A som - - - har skrivit mail till mig med ungefär samma innehåll som ingivits till Ansvarsnämnden för biskopar. De har också fått svar i enlighet med ovanstående. Jag vill än en gång betona att det korta samtalet i styrelsen inte handlade om ett biskopspåbud och än mindre om en permanent förändring av rummet. Jag har för övrigt ingen makt att besluta i frågor om gudstjänstrummet i X.

Jag har på intet sätt någon avsikt 'utplåna kristendomen, att bära ut kors ur kyrkor eller att blanda upp vår kristna tro med andra religioners'. Varje dag förkunnar jag Kristus. Fördjupning i vår kristna tro och vår lutherska tradition hjälper oss att tryggt och öppet möta den andre. I stort sett varje dag möter jag människor av annan tro i respekt och vänskap. Jag för samtal om religionsteologi utifrån de dokument som Svenska kyrkan har bejakat:

Guds vägar. Judendom och kristendom, ett inomkyrkligt dokument, Bejakat och beslutat i vårt kyrkomöte 2003.

Sann mot sig själv, öppen mot andra. Samtal om religionsteologi i Svenska kyrkan 2011. Ett samtalsdokument som har tillkännagetts i kyrkomötet.

Och än en gång, det handlar om ett kort samtal med provtänkande i ett slutet styrelserum som prästen C valde att offentliggöra. - - - Samtalet skulle enligt vedertagen konvensans ha stannat i styrelserummet."

Svenska kyrkans ansvarsnämnd för biskopar (Robert Schött, Ingemar Söderström, Thomas Stoor och Elisabeth Engberg) anförde i beslut den 11 november 2011 följande.

Svenska kyrkans ansvarsnämnd är ett särskilt organ tillsatt av Kyrkomötet. Ansvarsnämnden ska självständigt fullgöra de uppgifter som anges i kyrkoordningen.

Enligt 10 kap. 8 § första stycket och 30 kap. 7 § kyrkoordningen ska Ansvarsnämnden pröva frågor om biskopars behörighet att utöva kyrkans vinningstjänst.

I egenskap av tillsynsorgan får Ansvarsnämnden med tillämpning av 57 kap. 3 § kyrkoordningen även utan anmälan ta upp frågor om hur biskoparna utövar sina uppdrag och efterlever avgivna vigningslöften.

Ansvarsnämnden ska med tillämpning av 30 kap. 4 § kyrkoordningen förklara en biskop obehörig att utöva kyrkans vinningstjänst om han eller hon har övergett Svenska kyrkans lära, genom egen ansökan begär det eller har utträtt ur Svenska kyrkan.

Ansvarsnämnden får med tillämpning av 30 kap. 5 § kyrkoordningen förklara en biskop obehörig att utöva kyrkans vinningstjänst om biskopen

1. har brutit de löften som han eller hon har givit vid vinningen,
2. har brutit sin tystnadsplikt i fråga om sådant som han eller hon fått veta under bikt eller enskild själavård,
3. på grund av sjukdom eller annan liknande anledning har förlorat förmågan att rätt utöva vinningstjänsten, eller
4. genom brottslig gärning, på grund av sitt levnadssätt eller på annat sätt i avsevärd mån har skadat det anseende en biskop bör ha.

A har framfört synpunkter på vad B har sagt vid ett styrelsemöte i X. Hans tolkning av vad B yttrade i en viss fråga grundar sig på andrahandsuppgifter som först nämndes i en blogg och som sedan fått spridning på sociala medier. Tolkningen är, enligt vad som framgår av utredningen, felaktig.

Det har inte framkommit någon omständighet som innebär att B i avsevärd mån har skadat det anseende en biskop bör ha.

As anmälan föranleder mot bakgrund av ovanstående inte någon åtgärd från Ansvarsnämndens sida. Ärendet avskrivs därför från vidare handläggning.

Ansvarsnämndens beslut får enligt 14 kap. 8 § kyrkoordningen inte överklagas.

Ansvarsnämndens beslut: A anmälan ger inte anledning till åtgärd av Ansvarsnämnden. Ärendet skrivs av.

Sökord: Obehörighet.

Ärendenummer: AN 2015/15

Beslut: 11/2015